

A feladatokat írta:
Dr. Mari László, Budapest

Csapat tagjai:

.....
Iskola:

Lektorálta:
Dr. Fülep Teofil, Miskolc

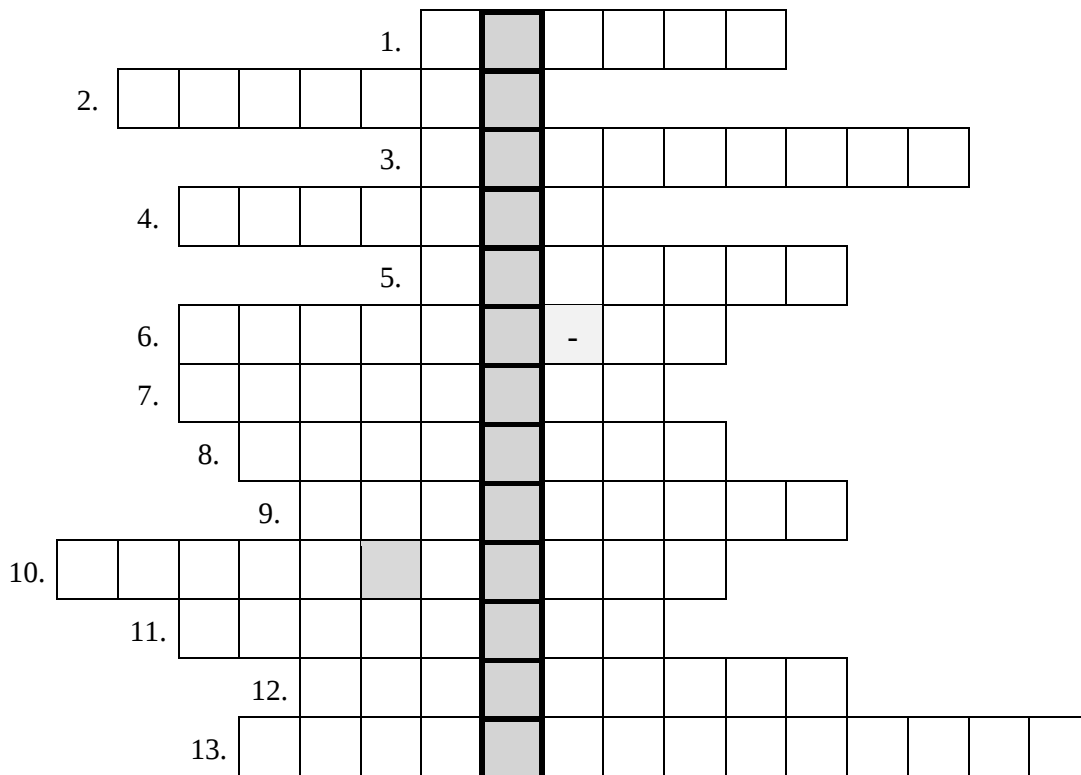
.....
Beküldési határidő: 2026. január 16.

Curie Környezetvédelmi Emlékverseny
11-12. évfolyam II. forduló
2025/2026.

Feladat	1.	2.	3.	4.	Összesen	%	Javította
Elérhető	15	12	4	9	40 pont		
Elért							

1. feladat — Keresztrejtvény az Őrségi Nemzeti Parkról
Fejtsd meg a keresztrejtvényt!

15 pont

1. Ebből is sajtolnak olajat az Őrségben.
2. A napkultuszhoz is szokták kapcsolni templomát.
3. Az a madár, amely táplálkozásában fontos szerepet játszanak a fenyőtüek.

4. Szoknyás haranglába templom nélkül áll e településen.
5. Az életfa ezen a településen lett kifaragva és felállítva.
6. Innen ered a Zala.
7. A csapadékosabb, hűvösebb éghajlaton a rozs mellett zabot, kölest, ... termesztnek.
8. Ilyen mennyezete van a Szentgyörgyvölgyi templomnak.
9. A védett dagadólápban él a széleslevelű .....
10. Az Őrség kapujában épült templom névadója.
11. A szántóföldi művelésre az úgynevezett ..... művelés volt jellemző.
12. Magyarszombatfán ma is űzött népi mesterség.
13. Egyedülálló módon bizonyos növények védelmére .....ot tartanak fenn.

Megfejtés: .....

Minek állít emléket a nemzeti park neve?

.....
.....

2. feladat — Szmogriadó

12 pont

A szöveg pontozott vonallal jelölt részeit kell kiegészítened!

(1) ..... december 4-én Londont sűrű szmog lepte el. A füstködöt a (2) ..... tette lehetővé, amely miatt nem tudott a város levegője kitisztulni. (3) ..... napon át tartott a levegőszennyezés, legalább 4000 ember (4) ....., több ezer embert vittek kórházba. A kutatók a mérgező szmog kialakulását a rendkívüli (5) ..... tulajdonították, amely miatt a lakosság több (6) ..... használt fel a szokásosnál. A levegőt tovább szennyezte a London peremén lévő több (7) ..... . A levegő színe sárgásfeketére változott a nagy mennyiségű (8) ..... részecske miatt, amit a londoniak (9) ..... neveztek el. A (10) ..... kivételével megállt a közlekedés, hiszen a látótávolság méterekre csökkent. A londoni szmog pusztító jellegét kutatók fedték fel, a szénből felszabadult (11) ..... volt az alapvető probléma, amelyből (12) ..... is képződött, amely molekulák összekeveredtek a természetes köd vízrészecskéivel, amelyek szétterültek az egész városon.

3. feladat — Válaszolj a kérdésekre!

4 pont

1. Melyek a mállás során keletkező talajkolloidok fő összetevői?
.....
2. Melyik az a gáz, amelyik a talajlevegőben nagyobb koncentrációban van jelen, mint a levegőben?
.....
3. Mi a fém-kationja annak a vegyületnek, amely a talajok jellegzetes barnás-vöröses színét adják?
.....
4. Milyen kémiai összetételű alapkőzetek jönnek létre főként bázikus talajok?
.....

4. feladat — Párosítás

9 pont

Töltsd ki a táblázatot! A második sorba három betegség kiváltó elemét/vegyületét írd be! A harmadik sorba az állítások betűjelét írd be a megfelelő cellába!

Tiszai szennyezés	Minamata-kór	Itai-itai betegség	eutrofizáció	methemoglobinémia	tanker katasztrófa
cianid			–		–

- A – A csontképzési folyamat enzimjeit gátolja, kiszorítja a csontból a Ca-ot, csontdeformációt, természetssugorodást okozva.
- B – A halak ivását leállítja, a sejtképzés enzimjeinek működését gátolja.
- C – A víz trofitása, algatermő képessége nő meg. A vízben nő a cianobaktériumok aránya, és növekedik a cianobaktérium mérgek megjelenése, amely a fürdőző embereknél bőrrallergiát, halak számára pusztulást okozhat.
- D – létfontosságú biokémiai reakció gátlása, idegméreg, idegsejtek elhalását, vakságot is okozhat.
- E – A halak kopoltyújára rakódó vegyület gátolja az oxigén felvételét, bőrükön elváltozások lesznek, illetve szupernormális ingerként hat a víz felszínéről visszatükröződő fény által.
- F – Az emberi szervezetbe jutó vegyület irritálhatja a bél nyálkahártyáját, a vörös vértestekben átalakíthatja a hemoglobint, amely nem képes oxigént szállítani.

Ajánlott források:

<https://www.ddnp.hu/>

<https://magyarnemzetiparkok.hu/duna-drava-nemzeti-park-igazgatóság/>